

Vilka ges mest talutrymme i klassrummets samtal? Vad kan göra det svårt att göra sin röst hörd? Denna övning är ett samtalsverktyg som ni får testa på tillsammans i klassen för att sedan bestämma om ni ska använda metoden i andra sammanhang.

Mål: Att upptäcka en samtalsmetod som kan förändra maktbalansen och fördela talutrymmet och lyssnandet i ett samtal. Att göra samtalet mer tillgängligt för fler elever.

Instruktion:

Övningen ska genomföras i grupper på 4-5 personer. Förbered övningen genom att klippa ut små lappar av papper i olika färger. Använd 4-5 olika färger. Gör i ordning kuvert med 6 lappar av varje färg i.

Dela ut ett kuvert till varje grupp. Varje person i gruppen får lapparna i en färg. Alla ska ha samma antal lappar. Varje lapp representerar ett inlägg i samtalet. När du säger något måste du lägga ned en lapp. Det kan vara allt från ett långt inlägg i diskussionen till ett "Jag håller med!" eller "Va?". Varje samtalare bestämmer själv hur länge hen vill prata. När lapparna tar slut får en inte säga något mer i samtalet utan lyssna och kommunicera utan ord/ljud.

Om någon deltagare har nedsatt syn, säg då till exempel "röd lapp nedlagd" vid varje inlägg i samtalet. Det går också att använda små föremål som känns olika för handen.

Riktlinjer för övningen:

- En lapp = ett inlägg

- Visa upp en lapp när du vill säga något
- Lägg lappen i mitten av bordet när du gjort ett inlägg
- Lyssna på alla inlägg tills talaren är färdig
- När dina lappar är slut får du delta som lyssnare
- Du behöver inte använda alla dina lappar under samtalet

Välj ett samtalsämne där alla i gruppen kommer att ha något att säga. Gör först en kort testomgång så att alla förstår hur övningen fungerar. Välj sedan ett nytt ämne för ett längre lapp-samtal. Bestäm och låt alla i förväg veta hur långt samtalet kommer att vara.

Exempel på samtalsämnen:

- Elevers arbetsbelastning
- Vad är kärlek?
- Betyg
- Elevinflytande

Reflektera tillsammans:

- Hur kändes det?
- Förändrades ditt sätt att delta i ett samtal (tala och lyssna)?
- När är det viktigt att kunna säga vad en tycker?
- När är det viktigt att kunna lyssna på andra?
- Vad var bra med att använda lapparna?
- Finns det några problem med samtalsmetoden?
- Skulle ni kunna ha nytta av den här samtalsmetoden i klassen? När?

Fortsätt diskutera:

- Finns det grupper i samhället som ofta får höras och synas?
- Finns det grupper i samhället som sällan får höras och synas?

Övningen finns också [här](#) i en version för vuxna.

Inspiration till övningen är hämtad från [DATE](#): *Ett lärmaterial om mötet mellan elev och skolmiljö för alla elever och alla ämnen årskurs 4-9*, Handikappförbunden.